III. Spółka

1. WYWIAD Z PREZESEM JERZYM WIŚNIEWSKIM

Ile celów postawionych w zeszłym roku zostało przez Pana zrealizowanych?

Udało się osiągnąć te najważniejsze. Pozyskaliśmy największe w historii Spółki kontrakty gazowe, do których przygotowywaliśmy się od wielu, wielu lat. Poza tym weszliśmy w rynek infrastruktury sportowej, pozyskując kontrakt na realizację stadionu w Poznaniu, który to otworzył nam drogę do kolejnych, znaczących kontraktów stadionowych. W portfelu Grupy pojawił się również kontrakt związany z budową sortowni odpadów komunalnych. Wszystko to sprawiło, że na koniec roku 2008 portfel zamówień przekroczył kwotę 6 mld zł, co pozwoliło na prognozowanie znaczących wzrostów w wynikach finansowych na rok 2009. Udało się również uporządkować strukturę Grupy. Najistotniejsze zmiany to przejęcie przez Hydrobudowę Polska stuprocentowego udziału w Hydrobudowie 9 oraz wniesienie udziałów naszych spółek drogowych do spółki Aprivia, która pełni wiodącą rolę w tym segmencie. Kolejny raz nie zawiedliśmy oczekiwań rynku i wypełniliśmy prognozę wyników finansowych, co więcej, udało się ją podnieść dwukrotnie w ciągu roku.

Jak więc udało się osiągnąć znaczny wzrost przychodów i zysków w roku 2008 oraz zatrzymać, a nawet zatrudnić większą liczbę pracowników w czasach panującego spowolnienia gospodarczego?

Nasza Grupa była i nadal jest o tyle w dobrej sytuacji, że po pierwsze, zabezpieczyła sobie przychody, podpisując liczne kontrakty, a po drugie, działa na rynkach związanych z budownictwem specjalistycznym, gdzie konkurencja jest dosyć ograniczona, a projekty inwestycyjne są realizowane. Mamy więc co robić. Wprowadzane systemy wynagrodzeń oparte na programach motywacyjnych zarówno na najwyższym szczeblu kierownictwa, jak i zarządzania kontraktami, pozwoliły uniknąć rotacji pracowników i zatrzymać tych kluczowych dla Grupy. Od lat pracujemy, aby stale poprawiać efektywność. Kryzys pozwala nam wymagać poprawy efektywności, ale nie pogarszać warunków pracy.

Czego mogą się spodziewać akcjonariusze PBG w nadchodzących latach? Jak długo wg Pana będzie trwał obecny kryzys?

O dalszy wzrost Grupy PBG akcjonariusze mogą być spokojni. Mamy bardzo ciekawe projekty inwestycyjne w zanadrzu i pomysły na to, aby nadal dynamicznie się rozwijać. Chcemy wejść na nowe atrakcyjne rynki, przez co zapewnimy sobie wzrost przychodów. Takim rynkiem będzie na pewno rynek budownictwa energetycznego. Co do kryzysu w Polsce, to pod tym względem jestem wielkim optymistą i uważam, że obronimy się przed nim najlepiej w regionie. Ale myślę przede wszystkim o moim sektorze, bo na nim się znam. Za chwilę wystartują projekty drogowe i nadwyżka potencjału wykonawczego, powstała po spowolnieniu w mieszkaniówce, natychmiast przeleje się na drogi. Przecież każdy kryzys ma swój koniec.

2. STRATEGIA I MODEL BIZNESOWY

MODEL BIZNESOWY

Model biznesowy Grupy PBG oparty jest na świadczeniu specjalistycznych usług budowlanych. Grupa zwiększa systematycznie swoje przychody oraz zyski poprzez wchodzenie na nowe rynki zbytu oraz działanie w niszowych segmentach, gdzie konkurencja jest dosyć ograniczona z uwagi na niezbędne kwalifikacje, doświadczenie oraz referencje. Zarządzanie operacyjne i strategiczne Grupą PBG ułatwia prosta struktura, w której za każdy obszar działalności odpowiada Spółka Wiodąca, odpowiedzialna za pozyskiwanie kontraktów, poszerzanie usług, organizowanie finansowania oraz konsolidację innych podmiotów. Dostarczanie usług Grupy PBG do klientów odbywa się poprzez wykonywanie części prac (tych zaawansowanych technologicznie) własnymi siłami i zlecania prostych prac sprawdzonym podwykonawcom. Taki model pozwala na realizację kontraktów zgodnie z wyznaczonym harmonogramem oraz przy zakładanym budżecie. Wykonywanie specjalistycznych prac budowlanych i skupianie swojej działalności na niszowych rynkach sprawiają, że Grupa PBG osiąga jedne z najwyższych rentowności wśród spółek z sektora budowlanego notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

STRATEGIA

STRATEGIĄ DZIAŁALNOŚCI PBG SA ORAZ JEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ JEST SYSTEMATYCZNY I DŁUGOTERMINOWY WZROST WARTOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ POPRZEZ BUDOWĘ JEDNEJ Z NAJWIĘKSZYCH GRUP BUDOWLANYCH W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ.

Odbywa się to poprzez:

- dynamiczne zwiększanie przychodów ze sprzedaży przy jednoczesnym utrzymaniu wiodącej pozycji wśród najbardziej rentownych spółek budowlanych o podobnym profilu działalności, notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych;
- pozyskiwanie i realizację rentownych kontraktów o wysokiej wartości jednostkowej, z wykorzystaniem połączonych potencjałów Spółek z Grupy Kapitałowej;
- dywersyfikację działalności o budownictwo drogowe, obiekty przemysłowe, parkingi podziemne, metro i obiekty sportowe;
- ekspansję na rynki zagraniczne.

DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU REALIZACJĘ ZAŁOŻONEJ STRATEGII PBG ORAZ JEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ W PERSPEKTYWIE NAJBLIŻSZEGO OKRESU SKUPIAĆ SIĘ BĘDĄ PRZEDE WSZYSTKIM NA:

1. **Umacnianiu pozycji w obszarze ropy naftowej i gazu ziemnego poprzez pozyskiwanie i realizację największych kontraktów w Polsce.**
2. **Umacnianiu pozycji w obszarze infrastruktury i hydrotechniki poprzez:**

- konsolidację Hydrobudowy Polska SA i Hydrobudowy 9 SA;
- rozszerzenie działalności o realizację kontraktów na budowę metra, parkingów podziemnych, obiektów przemysłowych;
- udział w realizacji kontraktów związanych z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012.

3. **Ekspansji działalności na rynku budowy dróg lokalnych poprzez:**
- inwestycje w spółki drogowe i pozyskiwanie kontraktów o znaczącej wartości jednostkowej;
- udział w projektach zapewniających dostęp do złóż kruszyw niezbędnych do budowy dróg i kolei.

4. **Ekspansji na rynki zagraniczne poprzez:**
- pozyskiwanie kontraktów na budowę instalacji gazu ziemnego i ropy naftowej o coraz większej wartości jednostkowej dla inwestorów w Norwegii;
- realizację kontraktów eksportowych we współpracy z polskimi bankami;
- rozpoczęcie działalności na Ukrainie poprzez akwizycję spółki wykonawczej;
- strategiczną współpracę z firmami światowymi.

5. **Optymalizacji struktury i organizacji Grupy Kapitałowej PBG w celu obniżenia kosztów działalności poprzez:**
- powoływanie wykonawczych spółek niskokosztowych zajmujących się zamówieniami o niskiej wartości jednostkowej;
- przenoszenie siedzib spółek zależnych do Wysogotowa, gdzie mieści się główna siedziba PBG i zagospodarowanie w ten sposób pozostałych nieruchomości.

6. **Inwestycjach w projekty związane z operatorstwem infrastrukturalnym przynoszących długoterminowe i stabilne przychody.**

7. **Zabezpieczeniu finansowania działalności spółek z Grupy PBG poprzez:**
- poszukiwanie nowych długoterminowych źródeł finansowania (w celu zamiany długu krótkoterminowego na dług długoterminowy).

STRATEGIA W PRAKTYCE

Realizacja celów strategicznych możliwa jest między innymi dzięki organizacji Grupy Kapitałowej PBG w poszczególnych obszarach działalności. Rozwój Grupy Kapitałowej najtrafniej można zaobserwować poprzez zmiany zachodzące w jej strukturze. W tym celu przedstawione zostały schematy z dwóch okresów porównawczych.

SCHEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG WG STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2008 ROKU (UDZIAŁ PROCENTOWY PBG W GŁOSACH).

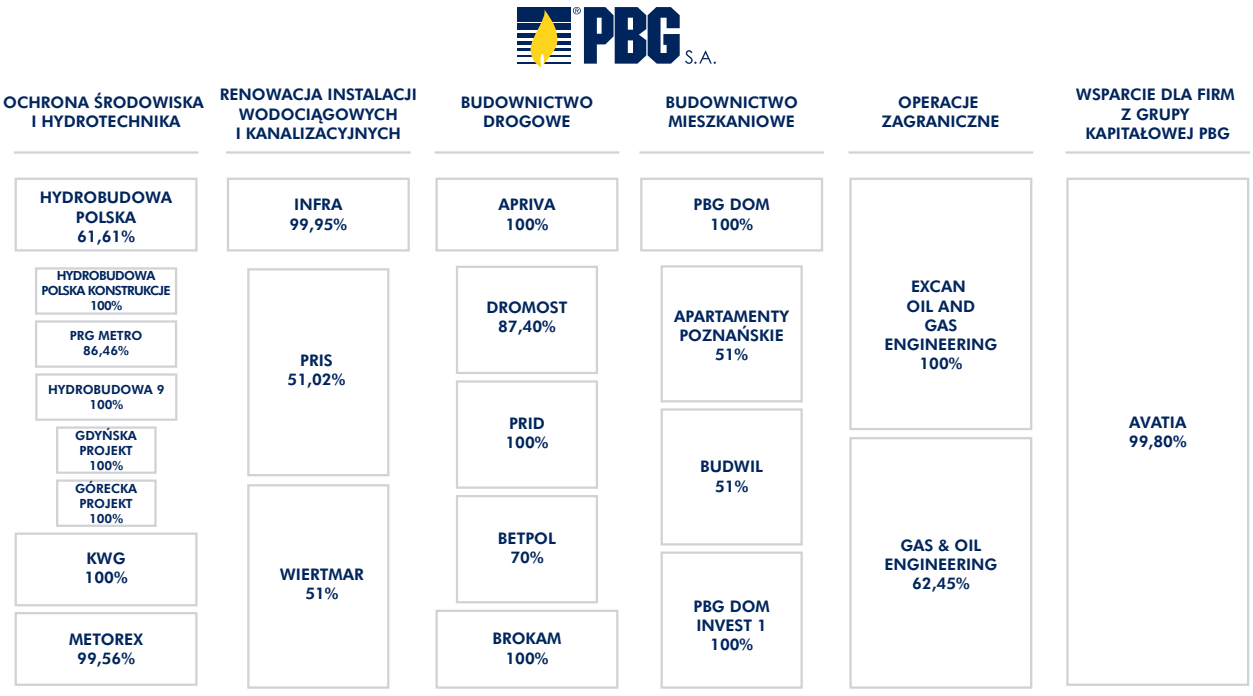

AKTUALNY SCHEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG (UDZIAŁ PROCENTOWY PBG W GŁOSACH)

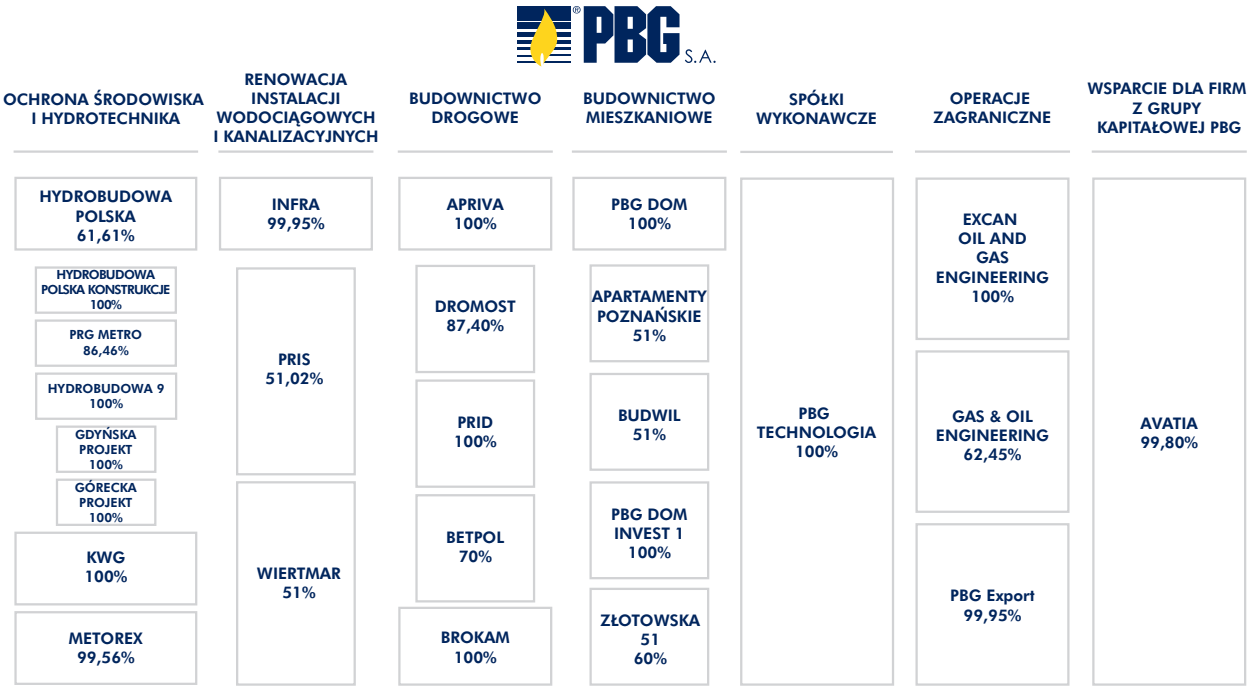

Strategicznie ważnym posunięciem było utworzenie silnego podmiotu działającego na rynku ochrony **środowiska oraz hydrotechniki**. Połączenie spółek Hydrobudowa Włocławek oraz Hydrobudowa Śląsk miało miejsce dnia 27 sierpnia 2007 roku (do 7 stycznia spółka działała pod nazwą Hydrobudowa Włocławek SA, obecnie podmiot działa pod nazwą **Hydrobudowa Polska SA**). W ten sposób powstał bardzo konkurencyjny podmiot na rynku ochrony środowiska, który swym potencjałem, doświadczeniem i referencjami będzie w stanie zdobywać największe kontrakty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej oraz realizowane w ramach inwestycji przygotowujących Polskę do EURO 2012 (Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej organizowane w Polsce). Do końca trzeciego kwartału 2008 roku zakończony został również proces zakupu spółki **Hydrobudowa 9** od jej akcjonariuszy przez spółkę Hydrobudowa Polska. W wyniku tej transakcji spółka Hydrobudowa Polska objęła 100% udziałów w spółce Hydrobudowa 9. Odbyło się to poprzez emisję akcji skierowaną tylko do dotychczasowych akcjonariuszy „9" w zamian za przeniesienie całego majątku tej Spółki do spółki Hydrobudowa Polska.

Ponadto w 2007 i 2008 roku PBG SA skupiła się na tworzeniu i umacnianiu nowego segmentu działalności, jakim jest **segment budowy dróg**. W ramach tej działalności GK PBG chce zająć się realizacją kontraktów związanych z budową dróg lokalnych o charakterze dróg gminnych oraz powiatowych. Dodatkowo w nowo tworzonym segmencie pojawiła się spółka **Brokam**, która związana jest z inwestycją w kopalnie kruszywa. Ma ona zapewnić dostęp do surowca spółkom z segmentu budowy dróg oraz pozostałym spółkom z GK PBG. W marcu 2008 roku do segmentu budowy dróg dołączyła kolejna spółka – **Betpol**, która wzmocniła pozostałe spółki zarówno wykonawczo, jak i referencyjnie. Poza tym, również w marcu 2008 roku, PBG powołało w tym segmencie spółkę Aprivia. Odpowiada ona za umacnianie pozycji Grupy Kapitałowej PBG w obszarze budownictwa drogowego, w tym za pozyskiwanie i realizację kontraktów oraz za organizację finansowania. Budowa dróg to nowy, strategicznie ważny obszar działalności Grupy PBG. Projekty drogowe współfinansowane są przez Unię Europejską, a dodatkowo są priorytetem dla Rządu z uwagi na organizowanie EURO 2012 w Polsce. Działalność Grupy PBG w tym segmencie pozwoli na dalsze dynamiczne zwiększenie osiąganych przychodów. Poza tym dodatkową korzyścią będzie możliwość zatrzymania marży w Grupie PBG, głównie przy realizacji kontraktów na budowę kanalizacji, gdzie znaczącą część robót stanowią roboty odtworzeniowe.

Kolejnym strategicznie ważnym obszarem jest segment **działalności zagranicznej**. Akwizycje spółek zagranicznych umożliwiają zarówno ekspansję poza granicami Polski, jak i wzmocnienie własnych sił wykonawczych w Polsce. Chodzi tutaj np. o działalność projektową oraz zarządzanie kontraktami (project management). W ten sposób tworzony jest kolejny nowy obszar działalności Grupy. Zgodnie z założonymi planami do końca 2007 roku spółka PBG zakupiła 51% udziałów w słowackiej spółce inżynieryjnej **GasOil Engineering** oraz podniosła jej kapitał zakładowy, zwiększając tym samym swój udział do 62,45%. Powołana została także spółka **Excan Oil And Gas Engineering** w Kanadzie, w której PBG SA posiada 100% udziałów. Kolejnym elementem strategii ekspansji PBG na rynki zagraniczne jest **wejście na rynek ukraiński** poprzez akwizycję spółki wykonawczej. Nabycie tejże Spółki zostanie sfinalizowane w pierwszym półroczu 2009 roku. Mimo obecnej sytuacji gospodarczej, w długim terminie PBG uważa rynek ukraiński za bardzo perspektywiczny, zwłaszcza ze względu na planowane inwestycje w segmencie gazu ziemnego, ropy naftowej oraz w segmencie wody, które to mają być współfinansowane przez Unię Europejską. Ponadto w kwietniu 2009 roku PBG utworzyło spółkę **PBG Export**, której podstawową działalnością jest pozyskiwanie kontraktów eksportowych oraz ich realizacja. Wszystkie wyżej wymienione działania mają na celu realizację strategii PBG, która zakłada między innymi budowę jednej z największych firm budowlano-inżynieryjnych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej.

Dodatkowym, w chwili obecnej, segmentem działalności jest **budownictwo kubaturowe**. Ten obszar nie jest obecnie postrzegany przez PBG jako strategiczny, lecz w perspektywie długoletniej może okazać się bardzo istotną działalnością dla całej Grupy. W ramach tego obszaru powołana została spółka **PBG Dom**, która odpowiada za gospodarkę posiadanymi przez Grupę Kapitałową nieruchomościami i jak najbardziej efektywne ich wykorzystanie lub zbycie. W planach długoterminowych PBG ma zamiar rozwinąć działalność deweloperską, ale nie tylko w charakterze wykonawcy budowlanego, lecz również w charakterze dewelopera. W chwili obecnej w ramach budowy banku ziemi skupowane są atrakcyjne działki, które wykorzystane zostaną na inwestycje deweloperskie w momencie odwrócenia trendu na rynku budownictwa mieszkaniowego.

W ramach optymalizacji struktury i organizacji Grupy Kapitałowej PBG celem obniżenia kosztów działalności w kwietniu 2009 roku powstało **PBG Technologia** (dawniej spółka działała pod nazwą Hydrobudowa Konstrukcje). Spółka ta będzie zajmować się realizacją mniejszych kontraktów i skupiać swoje usługi stricte na działalności wykonawczej.

Ważną rolę w przyszłej działalności Grupy Kapitałowej PBG mogą odegrać inwestycje w projekty związane z **operatorstwem infrastrukturalnym**, które będą zapewniać Grupie długoterminowe i stabilne przychody. Chodzi tutaj o operatorstwo związane z przesyłem gazu ziemnego, energią wiatrową oraz wodociągami. Kierunek ten wydaje się na tyle właściwy i obiecujący, iż pojawiły się już pierwsze propozycje od zagranicznych inwestorów finansowych, które gotowe są zapewnić środki na finansowanie projektów w ramach realizacji wspólnych przedsięwzięć.

W omawianym okresie nie tylko podmiot dominujący Grupy Kapitałowej PBG był aktywny w dokonywaniu akwizycji. Ze względu na szybki rozwój oraz perspektywiczny rynek, w celu zwiększenia swoich zdolności wykonawczych akwizycji dokonała również spółka zależna od PBG SA – Infra SA. Spółka Infra buduje obecnie własną grupę kapitałową. Spółka ta działa na rynku ochrony środowiska, ale specjalizuje się głównie w renowacji istniejących już sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Są to usługi, które wymagają zastosowania nowoczesnej technologii, dlatego też konkurencja na tym rynku ogranicza się w zasadzie do konkurencji zagranicznej, co z kolei wpływa na osiąganie atrakcyjnych marż. W roku 2007 segment renowacji poszerzony został o spółkę PRIS, natomiast w roku 2008 Infra zakupiła udziały w spółce **Wiertmar**.

3. PERSPEKTYWY RYNKU

RYNEK GAZU ZIEMNEGO

Rynek gazu ziemnego w Polsce ma przed sobą duże perspektywy związane z wdrażaniem w życie założeń polityki energetycznej Polski. Zakłada ona realizację inwestycji mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Polski oraz stworzenie infrastruktury umożliwiającej realizację założeń dyrektyw Unii Europejskiej. Ma to wpływ na zwiększenie popytu na usługi oferowane przez Grupę Kapitałową PBG.

Podstawowe uwarunkowania rynkowe w obszarze gazu ziemnego to:

1. **„Polityka energetyczna Polski do 2025 roku". Zakłada ona wzrost udziału gazu ziemnego jako paliwa ekologicznego w pierwotnych źródłach energii poprzez jego zastosowanie w energetyce zawodowej i przemyśle oraz wspieranie inwestycji w zakresie budowy sieci gazowych dla miast i gmin.**

- W krajach członkowskich Unii Europejskiej gaz ziemny stanowi podstawowe źródło energii. Średnia sprzedaż gazu na mieszkańca wynosi tam ok. 1 200 m^3/rok, a jego udział w pierwotnych źródłach energii wynosi ok 22%. Prognozuje się, że udział ten może osiągnąć w 2020 roku poziom 33%, natomiast w roku 2030 około 37%. W Polsce wskaźniki kształtują się na poziomie odpowiednio 300 m^3/rok i 11%. Oznacza to, że wykorzystanie gazu ziemnego na jednego mieszkańca w Polsce stanowi zaledwie jedną czwartą średniej unijnej.
- Zwiększenie udziału gazu ziemnego w pierwotnych źródłach energii wiąże się z inwestycjami w modernizację i budowę źródeł ciepła oraz w rozbudowę przesyłowych i dystrybucyjnych sieci gazowych. Potencjał w tym zakresie jest ogromny, gdyż obszary zgazyfikowane stanowią zaledwie 43% obszaru Polski, a około 250 miast nie ma dotąd gazu sieciowego.
- W planach inwestycyjnych GAZ-SYSTEMU na lata 2007 – 2013 znajduje się:
  budowa gazociągów w północnej i zachodniej Polsce (Świnoujście – Szczecin, Szczecin – Lwówek, Włocławek – Gdynia, Szczecin – Gdańsk) oraz innych gazociągów, takich jak: Jeleniów – Dziwiszów, taczali – Radakowice, Radakowice – Gałów, Polkowice – Żary.
- PGNiG SA jako wiodący dostawca gazu w Polsce zakłada intensywne działania na rzecz zagospodarowania terenów niezgazyfikowanych (tzw. „białych plam").

2. **Dywersyfikacja źródeł gazu dla Polski poprzez zwiększenie krajowego wydobycia, budowę nowych połączeń międzynarodowych oraz planowany import sprężonego (CNG) lub skroplonego gazu (LNG) ziemnego w latach 2010 – 2015 (ok. 2,5 do 7,5 mld m^3/rok).**

- Udokumentowane zasoby gazu ziemnego w Polsce wynoszą około 112 mld m^3 (w przeliczeniu na gaz wysokometanowy). Zlokalizowane są w południowo-zachodniej części kraju i w 98% należą do PGNiG. Przy zużyciu rocznym na poziomie ok. 5,5 mld m^3 wystarczą one na ponad 20 lat (źródło: prospekt PGNiG). W związku z powyższym planowane są inwestycje w rozwój systemu transportu gazu oraz zagospodarowanie nowych złóż. Oprócz PGNiG na rynku polskim rozpoczynają na szerszą skalę działalność nowe podmioty zajmujące się poszukiwaniem złóż gazu ziemnego. Jednym z nich jest **Aurelian Gas & Oil**, który zamierza zainwestować w latach 2008 – 2014 ok. **300 mln euro na zagospodarowanie złóż gazu ziemnego w okolicach Poznania.**

- PGNiG przewiduje, iż roczne wydobycie gazu ziemnego w kolejnych latach zwiększy się do poziomu 6,2 mld m^3 (przy 4,3 mld m^3 w 2005 r.) rocznie, m.in. poprzez zwiększenie krajowych zdolności wydobywczych do ok. 4,5 mld m^3/rok. Planowany wzrost wydobycia będzie się wiązał z inwestycjami ze strony PGNiG w rozwój i zagospodarowanie złóż w perspektywie średniookresowej zarówno w Polsce, jak i za granicą,

gdzie planowane jest rozpoczęcie wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej z zagranicznych złóż w 2011 roku. Docelowo po roku 2015 ma to być minimum 1,5 m^3 gazu rocznie uzyskiwanych z tzw. „equity gas" na Norweskim Szelfie Kontynentalnym:

- **inwestycje związane ze złożami w Norwegii za ok. 3,2 mld zł;**
- **zagospodarowanie złóż gazu i paliw w Norwegii za kwotę 650 mln zł (źródło: www.pgnig.pl.)**

3. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez zwiększenie pojemności magazynowych i rozbudowę podziemnych magazynów gazu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 20 kwietnia 1998 roku w sprawie wielkości, sposobu gromadzenia oraz kontroli zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych zajmujących się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła oraz wydobywaniem i dystrybucją paliw gazowych (Dz.U. nr 53, poz. 332) Sejm RP w dniu 25 stycznia 2002 roku przyjął dokument pt.: „Informacja o stanie bezpieczeństwa energetycznego Państwa". Zakłada on między innymi tworzenie warunków do gromadzenia zapasów gazu ziemnego odpowiadających 90-dobowej wielkości sprzedaży:

- PGNiG planuje w ciągu kilku lat zwiększyć pojemność podziemnych magazynów gazu z 1,5 mld m^3 obecnie do minimum 5 mld m^3. Tak znaczna **rozbudowa bazy magazynowej** będzie kosztować **Spółkę około 1,4 mld zł.**
- Zapewnienie odpowiednich pojemności magazynowych na potrzeby klientów PGNiG oraz ustawy o zapasach obowiązkowych poprzez powiększanie pojemności magazynowych, głównie w zakresie gazu ziemnego wysokometanowego o ok. 2 mld m^3 do łącznej pojemności ok. 3,8 mld m^3 w 2015 roku.
- Na realizację „Strategii Grupy Kapitałowej PGNiG w perspektywie roku 2015" PGNiG planuje przeznaczyć kwotę ok. 25 – 32 mld zł.
- Równie ważna będzie ogłoszona już inwestycja GAZ-SYSTEMU związana z budową nabrzeżnego **terminalu LNG w Świnoujściu** opiewająca na kwotę **0,5 mld euro.**

Polskim perspektywicznym rynkiem gazowym zainteresowane są także koncerny zagraniczne, które są na nim obecne już od lat, działając poprzez przedstawicielstwa, spółki własne lub joint venture. W najbliższej przyszłości niniejsze podmioty, obok PGNiG, mogą stać się istotnymi odbiorcami usług oferowanych przez Grupę PBG, a popyt przez nie kreowany może mieć wpływ na dynamikę wzrostu przychodów podmiotów z branży, w której funkcjonuje Grupa Kapitałowa PBG.

Według informacji podanych przez PGNiG SA w latach 2009 – 2015 Grupa PGNiG zamierza przeznaczyć na inwestycje **ok. 30 mld zł.** Zaś plany inwestycyjne Grupy Gaz-System na lata 2007 – 2013 wynoszą **ok. 5 mld zł.**

RYNEK ROPY NAFTOWEJ I PALIW

W obszarze ropy naftowej pozycja Grupy PBG związana jest z planami inwestycyjnymi PKN ORLEN SA, LOTOS SA, NATO, OLPP, PERN „Przyjaźń" SA oraz innych podmiotów działających w sektorze paliwowym.

Do istotnych czynników dla rozwoju rynku ropy naftowej i paliw zaliczyć możemy:

- plany inwestycyjne **PKN Orlen SA** na lata 2007 – 2012 na kwotę blisko **22 mld zł;**
- plany inwestycyjne **Lotos SA** na lata 2009 – 2012 na kwotę około **6,15 mld zł,** w tym Program 10+ (zwiększenie zdolności przerobowych ropy naftowej z poziomu 6 mln ton do 10,5 mln ton; wzrost stopnia konwersji ropy naftowej; instalacje hydrokrakingu (MHC), hydrosiarczania olejów napędowych (HDS), przerobu ciężkiej pozostałości próżniowej (ROSE));
- inwestycje **NATO** w Polsce za **2 mld zł,** w tym bazy magazynowe paliw – 0,7 mld zł;

- plany budowy ropociągów: Adamów – Płock i Odessa – Brody.

Obecnie PERN „Przyjaźń" SA koncentruje swoje plany głównie na rozwoju infrastruktury surowcowej. Postępuje ona w dwóch niezależnych od siebie kierunkach.

Kierunek wschodni – trwa budowa trzeciej nitki rurociągu z Adamowa do Płocka. Nowy rurociąg pozwoli na dostosowanie przepustowości polskich rurociągów do obecnych możliwości przesyłu północną częścią rurociągu „Przyjaźń". Inwestycja w rurociąg „Przyjaźń" jest reakcją spółki na rosnący popyt na rosyjską ropę naftową. Polska jest jednym z głównych szlaków eksportowych tego surowca. Nowy rurociąg, oprócz ważnych kwestii związanych z bezpieczeństwem energetycznym kraju, umożliwi dodatkowo rozwój usługi tranzytu ropy naftowej przez Polskę.

Kierunek południowy – PERN „Przyjaźń" SA wspólnie z ukraińską Ukrtransnaftą kontynuuje prace zmierzające do budowy rurociągu Brody – Płock, którym możliwe będą dostawy kaspijskiej ropy do rafinerii zlokalizowanych w Europie Środkowej i Zachodniej. Wstępnie zakłada się, że rurociągiem Brody – Płock będzie możliwy transport nawet do 25 mln ton kaspijskiej ropy naftowej rocznie.

Rurociągi w Europie

źródło: www.pern.com.pl

RYNEK ZWIĄZANY Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA ORAZ HYDROTECHNIKĄ

Jednym z głównych czynników przyczyniających się do rozwoju sektora są pieniądze z Unii Europejskiej. Szacuje się, że w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (w latach 2007 – 2013) wartość inwestycji na **budownictwo hydrotechniczne** wyniesie co najmniej **4,8 mld euro.** Pula pieniędzy wzrośnie jeszcze bardziej, gdy uwzględni się wkład własny inwestorów (na poziomie około 20% każdej planowanej inwestycji).
źródło: www.funduszestrukturalne.gov.pl

Beneficjentami funduszy unijnych są przede wszystkim samorządy terytorialne. Pozyskanie przez nie środków będzie skutkować wzrostem popytu na usługi oferowane przez Grupę Kapitałową PBG.
Za priorytet Funduszu Spójności w zakresie ochrony środowiska została uznana poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Planowane w tym obszarze inwestycje to:

- zwiększenie pojemności zbiorników retencyjnych w Polsce, czyli zdolności do magazynowania wody o ok. 2 mld m^3, czyli do ok. 3,3 mld m^3, w tym planowany **zbiornik retencyjny w Raciborzu,** który ma kosztować **650 mln zł;**
- przebudowa ok. 1000 km obwałowań;
- regulacja rzek na długości ok. 4000 km, w tym **regulacja rzeki Świny i Żuław** za kwotę **550 mln zł.**

Według szacunków Ministerstwa Środowiska, łączna wartość prac związanych z **infrastrukturą hydrotechniczną** wyniesie do 2020 roku ponad 23 mld zł. Kwota ta obejmuje zarówno nowe inwestycje, jak i modernizację części wyeksploatowanych obiektów. Jedną z najważniejszych inwestycji jest **„Program ODRA 2006"** (szacowany łączny koszt głównych inwestycji to ponad **0,52 mln €**). Celem programu jest m.in. zbudowanie systemów zabezpieczeń przeciwpowodziowych, usunięcie szkód powodziowych i energe-

tyczne wykorzystanie rzek. Pieniądze na inwestycje będą pochodzić częściowo z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Zgodnie z planem finansowym Ministerstwa Środowiska, w latach 2002 – 2016 na **budowle przeciwpowodziowe** trafi prawie **3,1 mld zł**. **Odbudowa i modernizacja wałów** będzie kosztować **364,5 mln zł. Do największych obecnie realizowanych i planowanych projektów zalicza się:**

- budowę i modernizację wałów dla Kędzierzyna Koźla, Brzegu, Oławy, Brzegu Dolnego, Nowej Soli, Krosna Odrzańskiego i Słubic,
- budowę i modernizację wałów dla Wrocławia, Opola, Raciborza i Nysy,
- budowę stopnia wodnego Malczyce koło Wrocławia (szacunkowy koszt to 400 mln zł),
- budowę polderu Kotowice (szacunkowy koszt to ponad 170 mln zł),
- budowę zbiornika na rzece Prośnie,
- budowę zbiornika Racibórz (szacunkowy koszt to prawie 500 mln zł),
- budowę jazu Chróścice w gminie Dobrzeń (szacunkowy koszt to ponad 60 mln zł),
- budowę zabezpieczeń przeciwpowodziowych w Lwówku Śląskim (szacunkowy koszt to ponad 20 mln zł).

Jednym z kluczowych dokumentów odnoszących się do inwestycji z zakresu ochrony środowiska jest przyjęty i zatwierdzony przez Komisję Europejską 7 grudnia 2007 r. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013. To zwieńczenie wielomiesięcznych prac nad przygotowaniem największego w historii Unii Europejskiej programu. Program ten – zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 – 2013 (NSRO) – stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
Głównym celem programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie m.in. stanu środowiska oraz rozwijaniu spójności terytorialnej. Oznacza to, że do wzrostu nakładów na infrastrukturę techniczną, w budowie której specjalizuje się Grupa, dodatkowo przyczynia się napływ środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W szczególności dotyczy to finansowania budowy wodociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków. Dla zobrazowania wpływu środków pochodzących z funduszy unijnych na wielkość przychodów sektora budownictwa wodnego należy wskazać, iż w latach 2000 – 2003 na dofinansowanie inwestycji w zakresie ochrony środowiska i hydrotechniki Polska otrzymała z funduszy unijnych 0,7 mld euro. Łączna kwota środków do wykorzystania na lata 2004 – 2006 wyniosła już 4,2 mld euro. Natomiast **łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013 wyniesie 37,6 mld euro,** z czego wkład unijny wynosić będzie 27,9 mld euro, zaś wkład krajowy – 9,7 mld euro (w tym nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska wyniosą blisko 5 mld euro).
źródło: www.funduszestrukturalne.gov.pl

Program, zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO) zatwierdzonymi 7 maja 2007 roku przez Komisję Europejską, stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w nich celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest również ważnym instrumentem realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej, a wydatki na cele priorytetowe UE stanowią w ramach programu 66,23% całości wydatków ze środków unijnych.
źródło: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, dokument przyjęty przez Komisję Europejską 7 grudnia 2007 r.; Narodowa Strategia Spójności, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 7 września 2007

RYNEK BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO ORAZ RYNEK BUDOWY DRÓG

W rozwoju tych rynków niezmiernie istotne znaczenie będą miały inwestycje związane z organizacją w Polsce Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej **EURO 2012.** Szacowana łączna wartość inwestycji w Polsce i na Ukrainie wynieść ma **blisko 38 mld euro**, z czego około 60% pochłoną przedsięwzięcia realizowane w Polsce. Na inwestycje związane z **modernizacją i budową stadionów** przewidziano kwotę około **2,9 mld euro. Na modernizację, rozbudowę oraz budowę lotnisk** w następujących miastach: Warszawa, Poznań, Wrocław, Gdańsk, Katowice, Kraków, Szczecin oraz Rzeszów, planowane wydatki mogą sięgnąć nawet **396 mln euro** przeznaczonych z budżetu UE plus 370 mln euro finansowanych przez władze lokalne wyżej wymienionych miast. Organizacja EURO 2012 zdecydowanie wpłynie na przyspieszenie inwestycji związanych z **budową dróg**, na które przeznaczonych może zostać nawet **120 mld zł**.

Ponadto bardzo ważną inwestycją może okazać się budowa **II linii metra w Warszawie** – szacowany poziom wydatków związanych z tą inwestycją to **1–1,2 mld euro**.

Kluczowymi dla Grupy Kapitałowej PBG przedsięwzięciami mogą okazać się **budowy spalarni odpadów** w największych polskich miastach. Na same spalarnie w Poznaniu, Krakowie, Olsztynie i Szczecinie przeznaczonych będzie około **2 mld zł**.

W ramach planów inwestycyjnych związanych z organizacją **EURO 2012** Polska ma otrzymać ponad **19 mld euro** dotacji unijnych na **budowę dróg i linii kolejowych**.

4. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA W RAMACH ROZRÓŻNIANYCH SEGMENTÓW

Oferta Spółek z Grupy Kapitałowej PBG obejmuje kompleksową realizację zadań z uwzględnieniem branży projektowej, mechanicznej, budowlanej oraz automatyki i pomiarów w obszarach:

- instalacji do wydobycia, przetwarzania, przesyłu i magazynowania gazu ziemnego i ropy naftowej oraz paliw,
- budownictwa inżynieryjnego z zakresu ochrony środowiska, hydrotechniki oraz renowacji wodociągów i kanalizacji,
- budownictwa przemysłowego i kubaturowego,
- budownictwa drogowego.

Wdrażamy nowoczesne technologie przyjazne środowisku. Stale podnosimy potencjał wykonawczy. Posiadamy zdolność realizacji największych budowlanych projektów w Polsce i uczestniczenia w realizacjach międzynarodowych dzięki potencjałowi finansowemu. Świadomie zarządzamy budżetami, budując zaufanie instytucji finansowych.
Podstawą naszego sukcesu jest wiedza i doświadczenie wyszkolonej i wyspecjalizowanej kadry inżynierskiej oraz wykonawczej. Macierzowe zarządzanie zespołami umożliwia elastyczne reagowanie na wymagania Klienta oraz zmieniające się warunki towarzyszące realizacji projektu.
Jesteśmy liderem w wielu obszarach realizacji: robót ziemnych, budowlanych, drogowych, technologicznych, instalacyjnych, elektrycznych, automatyki przemysłowej, pomiarów i ochrony katodowej.

Obecnie Grupa Kapitałowa PBG wyróżnia pięć głównych segmentów, w ramach których prowadzi swoją działalność operacyjną:

- gaz ziemny i ropa naftowa,
- woda,
- paliwa,
- budownictwo przemysłowe i mieszkaniowe,
- budownictwo drogowe.

4.1. SEGMENT GAZU ZIEMNEGO I ROPY NAFTOWEJ

Wprowadziliśmy na rynek polski hermetyczną metodę wykonywania prac na czynnych gazociągach firmy T.D. Williamson. W 1999 roku jako pierwsi w Polsce zaprojektowaliśmy i wykonaliśmy w systemie generalnej realizacji inwestycji bezobsługową kopalnię gazu ziemnego. Także jako pierwsi w Polsce zaprojektowaliśmy i wykonaliśmy instalacje regazyfikacji skroplonego gazu (LNG). Aparatura wykorzystywana jest przy gazyfikacji i ucieplownieniu miast i gmin oraz przez odbiorców przemysłowych. Projektujemy i wykonujemy systemy kogeneracji oraz instalacje CNG i LCNG.

W obszarze gazu ziemnego projektujemy oraz wykonujemy:

- glikolowe instalacje osuszania gazu,
- sita molekularne,
- instalacje aminowe,
- instalacje skraplania gazu LNG,
- układy usuwania rtęci,
- układy usuwania siarkowodoru,
- instalacje usuwania azotu,
- instalacje frakcjonowania LPG i C5+,
- stacje regazyfikacji LNG,
- stacje redukcyjno-pomiarowe oraz pomiarowo-rozliczeniowe,
- mieszalnie gazu oraz węzły rozdzielcze na sieci przesyłowej,
- gazociągi przesyłowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- kompresory i inne.

Opracowane technologie oraz zdobyte przy realizacji kopalni gazu ziemnego doświadczenie wykorzystujemy przy budowie kopalni ropy naftowej.
W 2003 roku wybudowaliśmy pierwsze w historii naszej spółki bezobsługowe kopalnie ropy naftowej.
W 2005 roku, w związku z rosnącymi wymogami w ochronie środowiska, jako pierwsi w Polsce wykonaliśmy system doczyszczania wód złożowych. Rok później opracowaliśmy i wdrożyliśmy system podziemnego wygrzewania ropy naftowej w celu jej łatwiejszego wydobycia.

W obszarze ropy naftowej projektujemy oraz wykonujemy następujące instalacje:

- separacji dwufazowej,
- separacji trójfazowej,
- stabilizacji,
- usuwania chlorków,
- usuwania siarki,
- usuwania siarkowodoru,
- usuwania merkaptanów.

Ponadto oferujemy:

- prefabrykację warsztatową konstrukcji stalowych pieców rafineryjnych wraz z montażem,
- remonty i modernizacje zakładów rafineryjnych.

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE GAZU ZIEMNEGO I ROPY NAFTOWEJ

PBG SA

Spółka świadczy specjalistyczne usługi w zakresie kompleksowego wykonawstwa instalacji dla gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw. Prowadzoną działalność wykonuje jako generalny realizator lub podwykonawca w zakresie: projektowania, wykonawstwa, remontów, eksploatacji i serwisu w obszarze: wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej, przesyłu gazu ziemnego i ropy naftowej, magazynowania - gazu ziemnego, paliw, LNG, LPG, C5+ oraz CNG.

Excan Oil and Gas Engineering LTD.

Spółka inżynierska zajmująca się projektowaniem i kompletacją urządzeń do budowy instalacji w obszarze gazu ziemnego i ropy naftowej. Siedziba Spółki mieści się w Edmonton (prowincja Alberta) w Kanadzie.

GasOil Engineering A.S.

GasOil jest firmą inżynierską, projektową i wykonawczą działającą na rynku międzynarodowym. Oferta spółki obejmuje analizy, przygotowanie studium, projektowanie, analizę finansową, zarządzanie projektami, dostawy w systemie pod klucz oraz nadzór nad realizacją zadań w obszarze gazu ziemnego i ropy naftowej. Siedziba Spółki mieści się w Popradzie na Słowacji.

SPRZEDAŻ

Rynek zbytu dla usług z segmentu gazu ziemnego i ropy naftowej obejmuje przede wszystkim teren naszego kraju. Nie bez znaczenia dla obecności na rynkach zagranicznych było włączenie do Grupy PBG spółki GasOil Engineering, która sprzedaje swoje usługi na rynkach międzynarodowych (takich jak: Niemcy, Czechy, Izrael czy Ghana). Obecnie również PBG realizuje pierwsze kontrakty zagraniczne na zlecenie Kanfa Aragon z Norwegii czy też Gas Naturale z Pakistanu. Największymi odbiorcami usług Grupy w tym segmencie są PGNiG oraz Gaz-System.

Przychody ze sprzedaży	rok 2008 (w tys. zł)	rok 2007 (w tys. zł)	różnica (w tys. zł)	różnica (w %)
gaz ziemny i ropa naftowa (przesył, dystrybucja, wydobycie)	258 071	160 455	97 616	61%

Udział segmentu gazu ziemnego i ropy naftowej w przychodach ze sprzedaży w 2008 roku wyniósł 12,3% i zwiększył się prawie o 1 punkt procentowy w stosunku do roku ubiegłego. Segment gazu ziemnego i ropy naftowej stanowi podstawową działalność PBG SA, które jest liderem w tej branży na rynku krajowym. W związku z podpisaniem w 2008 roku historycznie największego kontraktu z tego segmentu, tj. kontraktu na budowę kopalni ropy naftowej dla spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA na kwotę netto 1,4 mld zł, oraz kontraktu o niewiele mniejszej wartości na budowę podziemnego magazynu gazu w Wierzchowicach na kwotę 1,1 mld złotych, PBG spodziewa się znaczącego wzrostu przychodów ze sprzedaży z sektora gazu ziemnego i ropy naftowej w kolejnych latach. Są to obecnie najbardziej znaczące z realizowanych przez Grupę Kapitałową PBG projektów.

4.2. SEGMENT WODY

Budujemy instalacje zmniejszające zanieczyszczenie wody, gleby i powietrza, przez co znacząco wpływamy na poprawę stanu środowiska naturalnego. Kompleksowo realizujemy inwestycje budownictwa hydrotechnicznego, obiekty ochrony środowiska i wodno-kanalizacyjne. Posiadamy potencjał sprzętowy, finansowy i kadrowy do pozyskania oraz samodzielnej realizacji nawet największych przedsięwzięć. Jesteśmy liderem na rynku usług renowacji sieci. Wykorzystujemy najnowocześniejsze technologie bezwykopowej odnowy, konserwacji i naprawy systemów rurociągów infrastruktury podziemnej.

W zakresie obiektów ochrony środowiska kompleksowo realizujemy:

WODA

- stacje uzdatniania wody,
- magistrale i sieci wodociągowe,
- odnowę sieci wodociągowych,
- automatykę i pomiary,
- instalacje elektryczne,
- projektowanie,
- ochronę przed korozją;

ŚCIEKI

- oczyszczalnie ścieków,
- kolektory i sieci kanalizacyjne,
- odnowę sieci kanalizacyjnych,
- automatykę i pomiary,
- instalacje elektryczne;

ODPADY

- zakłady gospodarki odpadami,
- składowiska odpadów,
- rekultywacje,
- automatykę i pomiary,
- instalacje elektryczne.

W zakresie obiektów hydrotechnicznych kompleksowo realizujemy:

- budowę zbiorników hydrotechnicznych (suchych i mokrych, przeciwpowodziowych, rolniczych),
- regulację rzek,
- budowle piętrzące, stopnie wodne,
- śluzy,
- elektrownie wodne,
- budowle komunikacyjne (mosty) itp.

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE WODY

Hydrobudowa Polska SA

Spółka specjalizuje się w kompleksowej realizacji i serwisie inwestycji budownictwa inżynieryjnego, hydrotechnicznego, obiektów ochrony środowiska i wodno-kanalizacyjnych.

Hydrobudowa 9 SA

Spółka zajmuje się usługami budowlanymi w zakresie instalacji ochrony środowiska, hydrotechniki, drogownictwa i budownictwa kubaturowego.

Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „Metorex" Sp. z o.o.

Spółka świadczy usługi budowlane w zakresie wykonawstwa sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych, melioracji budownictwa wodnego, oczyszczalni ścieków oraz nawierzchni dróg i placów.

Infra SA

Działalność Spółki koncentruje się na świadczeniu usług z zakresu inżynierii sanitarnej i ochrony środowiska przy wykorzystaniu różnego rodzaju metod renowacji przewodów wodociągowych, kanalizacyjnych i technologicznych.

KWG SA

Spółka ta specjalizuje się w realizacji inwestycji infrastrukturalnych związanych z ochroną środowiska, takich jak: wodociągi i kanalizacje, przepompownie i oczyszczalnie ścieków, sieci gazowe wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia oraz stacje redukcyjno-pomiarowe i kotłownie gazowe.

PRIS Sp. z o.o.

Spółka realizuje zadania z zakresu renowacji, monitoringu rurociągów oraz technologii bezwykopowych. Zakup jej udziałów przez spółkę Infra wzmocnił wykonawczo Grupę Kapitałową PBG w obszarze usług dotyczących renowacji istniejących już wodociągów i kanalizacji.

Wiertmar Sp. z o.o.

Spółka świadczy usługi w zakresie renowacji i monitoringu rurociągów oraz technologii bezwykopowych. Włączenie spółki Wietrmar do Grupy Kapitałowej PBG miało na celu stworzenie zaplecza wykonawczego dla Spółek z obszaru hydrotechnicznego, głównie spółki Infra w zakresie renowacji istniejących już sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

SPRZEDAŻ

Rynkiem zbytu usług z segmentu wody jest teren całego kraju, co wynika z faktu pozyskiwania kontraktów od różnego rodzaju podmiotów, zlecających realizację obiektów w ściśle określonych, wskazanych przez siebie miejscach. Głównymi zleceniodawcami Grupy są jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w tym podmioty gospodarcze należące do jednostek samorządu terytorialnego.

Przychody ze sprzedaży	rok 2008 (w tys. zł)	rok 2007 (w tys. zł)	różnica (w tys. zł)	różnica (w %)
woda (hydrotechnika i ochrona środowiska, renowacje)	1 130 317	781 821	348 496	45%

Bardzo dynamicznie rozwijającym się do tej pory segmentem działalności Grupy i mającym największy udział w sprzedaży ogółem jest segment wody (w 2008 roku stanowił on 54% przychodów ze sprzedaży w porównaniu do 55,6% w roku 2007). Kontrakty realizowane w tym segmencie są współfinansowane przez Unię Europejską, charakteryzują się dużą wartością jednostkową i związane są z inwestycjami dotyczącymi ochrony środowiska oraz hydrotechniki. Zatwierdzony dla Polski budżet inwestycyjny na lata 2007 – 2013 przewiduje 63 mld euro na inwestycje związane między innymi z infrastrukturą, ochroną środowiska i hydrotechniką, co pozwala sądzić, że rynek ten w przeciągu kilku następnych lat nadal pozostanie atrakcyjny. W obszarze wody wiodącą rolę w Grupie PBG pełnią spółki Hydrobudowa Polska oraz Hydrobudowa 9.

4.3. SEGMENT PALIW

Realizujemy inwestycje w formule generalnego wykonawstwa polegające zarówno na budowie nowych obiektów, jak i modernizacji istniejących baz magazynowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W zakresie budowy i naprawy zbiorników magazynowych pracujemy również na czynnych obiektach.
Na zlecenie NATO realizujemy zadania modernizacji i rozbudowy istniejących składów MPS oraz dostawy i wykonania podziemnych zbiorników magazynowych w bazach wojskowych na terenie Polski.
Wykonanie projektów w obszarze budownictwa wojskowego łączy się z dostępem do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „POUFNE". Jako nieliczni w Polsce spełniamy oczekiwania Inwestora w tym zakresie.

W obszarze baz paliw płynnych kompleksowo wykonujemy:

- projekty budowlane i wykonawcze,
- nadziemne oraz podziemne instalacje technologiczne przesyłu i magazynowania,
- instalacje technologiczne odzysku par benzyn,
- instalacje dystrybucyjne i rozładowcze,
- instalacje dozowania dodatków koncernowych do paliw,
- instalacje bezpieczeństwa i monitoringu,
- instalacje sanitarne,
- infrastrukturę elektroenergetyczną i AKP,
- kontenerowe zespoły prądotwórcze i systemy awaryjnego zasilania energią elektryczną,
- instalacje sterowania i nadzoru,
- kompletne systemy przeciwpożarowe,
- elementy infrastruktury kolejowej (tory, bocznice),
- tace szczelne,
- konstrukcje stalowe,
- zabezpieczenia antykorozyjne,
- drogi i place betonowe oraz asfaltowe.

SPÓŁKI GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE PALIW

Wiodącą rolę w tym segmencie pełni spółka PBG.

SPRZEDAŻ

Rynek zbytu usług z segmentu paliw obejmuje właściwie teren całego kraju. Jest to związane z pozyskiwaniem kontraktów od różnego rodzaju podmiotów i wykonywania ich we wskazanych przez inwestora miejscach.

Przychody ze sprzedaży	rok 2008 (w tys. zł)	rok 2007 (w tys. zł)	różnica (w tys. zł)	różnica (w %)
paliwa (magazynowanie paliw)	170 038	192 225	-22 187	-12%

Segment paliw jest segmentem, w którym Grupa realizuje inwestycje związane z magazynowaniem paliw płynnych (bazy paliwowe i stacje magazynowania paliw). Udział segmentu w przychodach ze sprzedaży w omawianym okresie wyniósł 8,1% i był mniejszy o 5,6% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Głównymi odbiorcami usług w obszarze paliw są między innymi: Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego – NATO, PKN Orlen oraz Operator Logistyczny Paliw Płynnych. W segmencie tym obecnie najbardziej znaczący projekt to realizowany od początku 2007 roku kontrakt na wykonanie inwestycji związanej z dostawą i wykonaniem podziemnych zbiorników magazynowych. Całkowita wartość umowy wynosi aktualnie blisko 280 mln PLN netto (w chwili podpisania umowy jej wartość wynosiła około 255 mln PLN). W związku z pozyskaniem kontraktu dla NATO oraz pojawianiem się coraz większego zapotrzebowania na tego rodzaju usługi, w kolejnych latach spodziewać się można wzrostu przychodów w omawianym segmencie paliw.

4.4. SEGMENT BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I MIESZKANIOWEGO

Wykonujemy realizacje związane z infrastrukturą dla budownictwa mieszkaniowego, obiektów przemysłowych, a także w zakresie usług deweloperskich w sektorze nieruchomości komercyjnych na bazie własnych gruntów i obiektów budowlanych. Prowadzimy działalność związaną z zakupem i zabudową gruntów. Oferujemy nabywcom wybudowane i wyodrębnione lokale mieszkalne oraz użytkowe wraz z udziałem w gruncie i w częściach mieszkalnych budynku.

W obszarze budownictwa przemysłowego i kubaturowego wykonujemy:

- obiekty sportowe – stadiony,
- infrastrukturę przemysłową,
- sortownie odpadów,
- uzgodnienia formalnoprawne,
- niwelacje terenu,
- odwadnianie terenu,
- palowanie,
- fundamenty,
- place,
- konstrukcje betonowe i stalowe,
- doprowadzenie do obiektów wszelkich mediów technologicznych,
- sieci elektryczne,
- sieci c.o. i c.w. ,
- wentylacje, klimatyzacje, ogrzewnictwo,

ponadto:

- budujemy kompleksy mieszkalno-usługowo-handlowe,
- opracowujemy nowe koncepcje zagospodarowania,
- zajmujemy się zarządzaniem oraz obrotem nieruchomościami,
- porządkujemy stan prawny nieruchomości,
- organizujemy struktury formalnoprawne projektów deweloperskich.

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

Realizacja obiektów sportowych – Hydrobudowa Polska, PBG
Realizacja sortowni odpadów – Hydrobudowa Polska, Hydrobudowa 9

PRG Metro Sp. z o.o.

Spółka jest jednym z generalnych wykonawców tuneli warszawskiego metra i obiektów towarzyszących, takich jak wentylatornie szlakowe, komora rozjazdów, przejścia podziemne, mikrotunele. Od roku 2001 spółka rozszerzyła działalność o rynek wodno-kanalizacyjny. Spółka PRG Metro wzmocniła potencjał wykonawczy spółki Hydrobudowa Polska SA oraz umożliwiła jej dywersyfikację obszarów działalności, w tym wejście na zupełnie nowe rynki związane na przykład z budową metra.

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO

PBG Dom Sp. z o.o.

Spółka prowadzi działalność deweloperską w zakresie budowy osiedla mieszkaniowego w miejscowości Lusówko położonej blisko Poznania. Poza tym zadaniem Spółki jest gospodarka nieruchomościami oraz gruntami będącymi w posiadaniu wszystkich spółek z Grupy Kapitałowej PBG. PBG Dom pełni wiodącą rolę w segmencie budownictwa mieszkaniowego.

Apartamenty Poznańskie Sp. z o.o.

Spółka prowadzi działalność budowlaną i deweloperską.

Gdyńska Projekt Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności Spółki jest kupno, sprzedaż, wynajem i zarządzanie nieruchomościami. Spółka prowadzi działalność budowlaną i deweloperską.

Budwil Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności Spółki jest kupno, sprzedaż i zagospodarowanie nieruchomości na własny rachunek. Spółka prowadzi działalność budowlaną i deweloperską.

Górecka Projekt Sp. z o.o.

Spółka prowadzi działalność budowlaną i deweloperską.

PBG DOM INVEST I Sp. z o.o. (dawniej Dawil Sp. z o.o.)

Spółka prowadzi działalność budowlaną i deweloperską.

Złotowska 51 Sp. z o.o. (dawniej KM Investment Sp. z o.o.)

Przedmiotem działalności Spółki jest budowa mieszkań na sprzedaż i wynajem. Inwestycja w Spółkę ma na celu wspólną realizację projektu deweloperskiego.

SPRZEDAŻ

Usługi w zakresie budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego realizowane są na terenie całego kraju.

Przychody ze sprzedaży	rok 2008 (w tys. zł)	rok 2007 (w tys. zł)	różnica (w tys. zł)	różnica (w %)
budownictwo przemysłowe i mieszkaniowe (budownictwo, infrastruktura dla obiektów przemysłowych)	195 491	116 152	79 339	68%

Udział segmentu budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego w przychodach ze sprzedaży w 2008 roku wyniósł 9,3%, co jest wielkością dokładnie o 1% większą w porównaniu do roku 2007. W związku z pojawiającymi się nowymi perspektywami na tym rynku, dotyczącymi głównie inwestycji infrastrukturalnych, takich jak na przykład budowa stadionów czy sortowni odpadów w największych miastach w Polsce, można spodziewać się istotnego zwiększenia przychodów z budownictwa przemysłowego w kolejnych latach. Obecnie najbardziej znaczące projekty realizowane w ramach omawianego segmentu to: kontrakt na budowę stadionu w Poznaniu na kwotę netto blisko 400 mln zł, kontrakt na budowę sortowni odpadów o wartości netto blisko 300 mln zł oraz kontrakt na budowę stadionu w Gdańsku na kwotę netto ponad 427 mln zł.

4.5. SEGMENT BUDOWNICTWA DROGOWEGO

Realizujemy zadania związane z wykonawstwem robót drogowo-mostowych. Posiadamy wytwórnie mas bitumicznych oraz laboratoria badawcze nadzorujące działalność produkcyjną. Produkujemy masy mineralno-bitumiczne o najwyższych standardach, przeznaczone na drogi o dużym natężeniu ruchu. Specjalizujemy się w produkcji mas bitumicznych do wbudowywania na zimno. Posiadamy nowoczesne, w pełni zautomatyzowane węzły betoniarskie oraz kopalnie kruszywa do produkcji mas bitumicznych.

W obszarze budownictwa drogowego oferujemy:

- budowę i modernizację dróg i ulic w różnych kategoriach funkcjonalnych,
- kompleksowe wykonawstwo robót drogowych, w tym:
  - robót ziemnych,
  - kanalizacji,
  - przepustów,
  - wszelkiego rodzaju podbudów,
  - robót nawierzchniowych bitumicznych oraz cementowych,
- wykonawstwo robót mostowych,
- produkcję mas bitumicznych różnych standardów,
- produkcję betonów różnych klas,
- recykling na zimno dróg i placów,
- stabilizację i homogenizację gruntu,
- produkcję mieszanek mineralno-bitumicznych,
- frezowanie nawierzchni,
- recykling gruzu budowlanego,
- usługi sprzętowo-transportowe,
- szeroki asortyment badań laboratoryjnych.

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE BUDOWY DRÓG

APRIVIA SA

Spółka odpowiada za konsolidację spółek z segmentu budowy dróg oraz umacnianie pozycji Grupy Kapitałowej PBG w obszarze budownictwa drogowego, w tym za pozyskiwanie i realizację kontraktów oraz za organizację finansowania.

Dromost Sp. z o.o.

Spółka zajmuje się usługami budowlanymi w zakresie obiektów komunikacyjnych oraz produkcją mas bitumicznych.

PRID SA

Spółka jest wykonawcą robót drogowych, mostowych i inżynierskich, w tym robót ziemnych, kanalizacji, przepustów, wszelkiego rodzaju podbudów, stabilizacji gruntów oraz robót nawierzchniowych, zarówno bitumicznych, jak i cementowych. Przedsiębiorstwo posiada Wytwórnię Mas Bitumicznych z laboratorium badawczym.

BETPOL SA

Obszar działalności Spółki to przede wszystkim prace drogowe, w tym: recykling na zimno z zastosowaniem spienionych bitumów, frezowanie nawierzchni asfaltowych i betonowych. Betpol wytwarza także mieszanki mineralno-bitumiczne na zimno oraz beton towarowy. Ponadto świadczy usługi z zakresu prac rozbiórkowych, wykonuje konstrukcje stalowe oraz prace montażowo-budowlane, prace instalacyjne i żelbetonowe. Włączenie do Grupy Kapitałowej spółki Betpol wzmocniło działalność Grupy w obszarze budownictwa drogowego.

BROKAM Sp. z o.o.

Spółka posiadająca tereny i koncesję do uruchomienia produkcji kruszywa. Włączenie spółki do Grupy Kapitałowej PBG stworzyło zaplecze materiałowe dla spółek z obszaru budownictwa drogowego.

SPRZEDAŻ

Spółki z obszaru budowy dróg działają głównie na rynkach lokalnych i w jego okolicach (tj. Bydgoszcz, Nowy Tomyśl oraz Poznań). Obecnie spółki te ubiegają się o zlecenia na terenie całego kraju.

Przychody ze sprzedaży	rok 2008 (w tys. zł)	rok 2007 (w tys. zł)	różnica (w tys. zł)	różnica (w %)
drogi (budowa dróg)	140 794	31 205	109 589	351%

W 2008 roku udział przychodów z segmentu budowy dróg w przychodach ze sprzedaży ogółem wyniósł 6,7% i zanotował ponad 4-procentowy wzrost w stosunku do roku ubiegłego. Wypracowane przychody w porównaniu do wyniku osiągniętego na koniec 2007 roku trzyipółkrotnie zwiększyły swoją wartość i wyniosły blisko 141 mln zł w porównaniu do ponad 31 mln zł. Ubiegły rok był przede wszystkim rokiem konsolidacji spółek drogowych, wprowadzania zmian organizacyjnych, restrukturyzacji i doinwestowania włączonych do Grupy PBG podmiotów.

Ponadto wyróżnić należy kolejne trzy spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej PBG, które działają w odrębnych obszarach nieopisanych powyżej.

OBSZAR WYKONAWSTWA

PBG technologia **PBG Technologia Sp. z o.o. (dawniej Hydrobudowa Polska Konstrukcje Sp. z o.o.)**

Spółka prowadzi działalność produkcyjno-montażową w zakresie: produkcji i montażu konstrukcji stalowych, produkcji i montażu urządzeń oraz instalacji, produkcji i montażu zbiorników stalowych, realizacji kompleksowych projektów instalacji dla przemysłu, a w szczególności dla przemysłu petrochemicznego. Spółka ta w przyszłości dodatkowo zajmować się będzie działalnością stricte wykonawczą w zakresie usług budowlanych.

OBSZAR POZYSKIWANIA I REALIZACAJI KONTRAKTÓW ZAGRANICZNYCH

PBG Export Sp. z.o.o.

Spółka PBG Export zawiązana została w celu pozyskiwania zleceń w kraju i za granicą oraz do nadzoru nad ich realizacją.

WSPARCIE SPÓŁEK Z GK PBG

AVATIA GRUPA PBG **AVATIA Sp. z o.o.**

Przedmiotem działalności Spółki jest świadczenie usług informatycznych, w tym między innymi: doradztwo w zakresie informatyki, wdrażanie systemów informatycznych, przetwarzanie danych oraz usługi w zakresie technologii informatycznych i komputerowych. Avatia jako członek Grupy Kapitałowej PBG pełni funkcję wsparcia informatycznego dla wszystkich Spółek z Grupy.

UDZIAŁ SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI GRUPY PBG W PRZYCHODACH ZE SPRZEDAŻY W 2008 ROKU

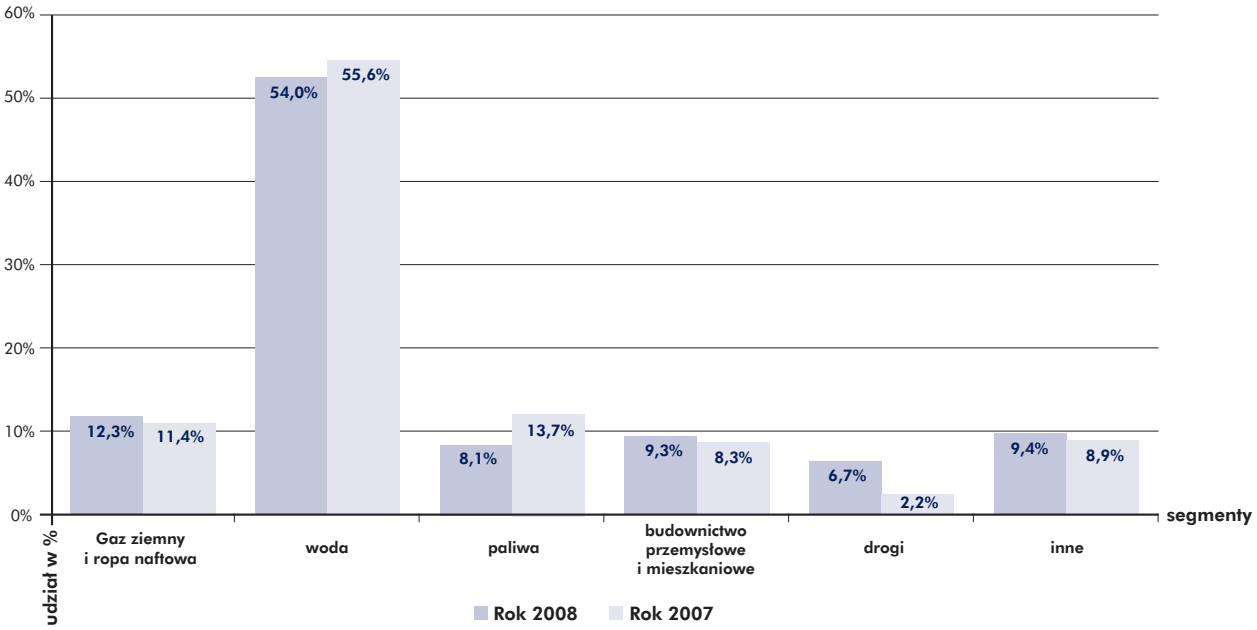

KSZTAŁTOWANIE SIĘ MARŻY BRUTTO ZE SPRZEDAŻY W SEGMENTACH DZIAŁALNOŚCI GRUPY PBG W 2008 ROKU

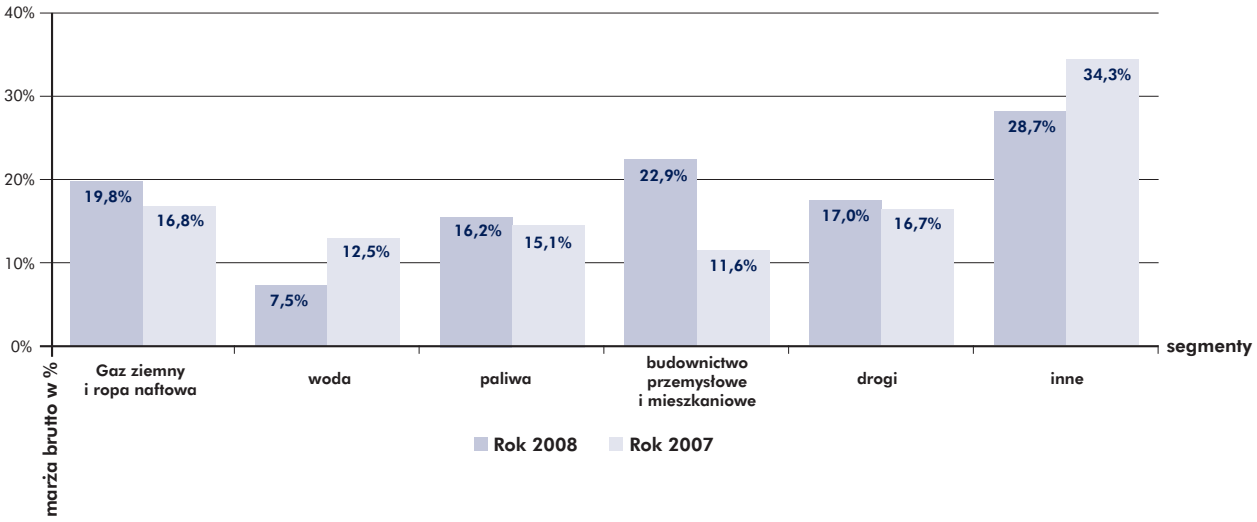

5. PRACOWNICY

W 1994 roku w „garażu" powstawała rodzinna firma Piecobiogaz (dzisiejsze PBG), zatrudniająca 7 osób. Dziś Spółka ta stoi na czele Grupy Kapitałowej PBG, zatrudniającej blisko 4000 pracowników. Biorą oni udział w realizacji dużych i skomplikowanych przedsięwzięć, podnosząc wartość spółek oraz dbając o wysoki poziom świadczonych usług i dostaw.

W działalności biznesowej Grupa PGB kieruje się wysokimi standardami etycznymi, budując partnerskie relacje z klientami, otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz pracownikami. W kontaktach z innymi podmiotami, klientami oraz we wszystkich relacjach międzyludzkich, pracownicy Spółki kierują się przede wszystkim takimi zasadami, jak: profesjonalizm, odpowiedzialność, rzetelność, wiarygodność i uczciwa konkurencja.

Najsilniejszą stroną Grupy PBG jest doświadczenie, wykształcenie i ambicja pracowników. Każdy z nich przygotowany jest do tego, aby brać pełną odpowiedzialność za powierzane mu zadania. Wyjątkowa kultura organizacyjna i rodzinna atmosfera budują świadomość wpływu każdego z NAS na osiągane sukcesy Grupy.

Grupa skutecznie komunikuje swoim pracownikom, jakie są wobec nich oczekiwania oraz jakie są cele do zrealizowania. NASI pracownicy w sposób rzetelny wykonują powierzone im obowiązki zawodowe i utrzymują dobre relacje z klientami i partnerami, co prowadzi z kolei do systematycznego budowania pozytywnego wizerunku Grupy w jej otoczeniu zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Jednym z głównych założeń polityki zarządzania zasobami ludzkimi w Grupie jest stały rozwój i doskonalenie pracowników, co zapewnia im możliwość rozwoju zawodowego i, w konsekwencji, możliwość awansu. Niezależnie od szczebla w hierarchii organizacji pracownicy mają równy dostęp do systemu szkoleń. Pracodawca wychodzi naprzeciw potrzebom pracownika, umożliwiając podnoszenie kwalifikacji zgodnie z wymaganiami obejmowanego stanowiska oraz zgodnie z perspektywami jego dalszego rozwoju zawodowego.

Dla kadry kierowniczej oraz kluczowych pracowników Grupy PBG stworzony został Program Motywacyjny, który jest uzupełniającym systemem wynagradzania. Warunkiem realizacji Programu w danym roku jest osiągnięcie przez Grupę Kapitałową zysku operacyjnego za poprzedni rok obrotowy, wykazanego w zbadanym przez biegłego rewidenta i zatwierdzonym przez Walne Zgromadzenie Spółki PBG skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, na poziomie co najmniej 75% prognozy zysku operacyjnego na rok, którego badanie dotyczyło. W 2008 roku w ramach Programu przyznanych zostało 12.500 akcji na okaziciela serii D spółki PBG.

ZATRUDNIENIE NA KONIEC ROKU (porównanie obejmuje pięć lat).

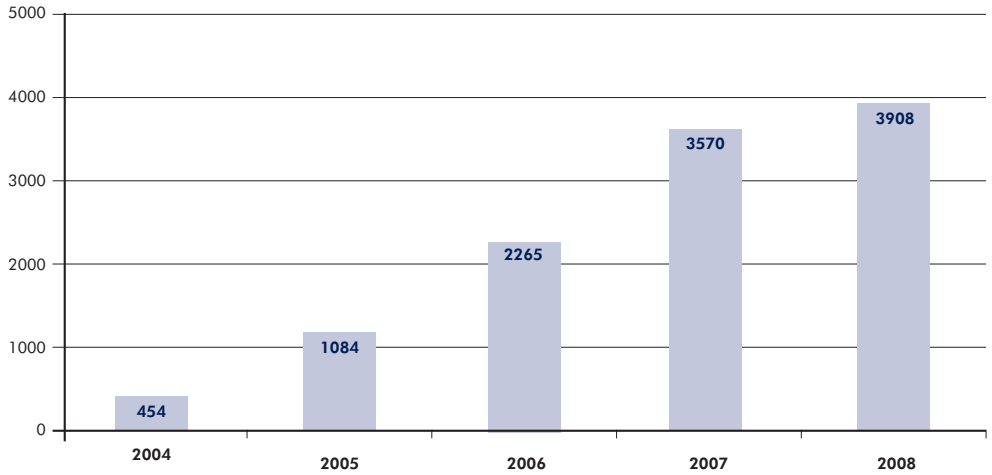

Grupę PBG cechuje regularny, dynamiczny wzrost zatrudnienia. Na koniec 2008 roku liczba pracowników wyniosła 3908 osób, co oznacza blisko 10-procentowy przyrost w stosunku do roku 2007 (3570 osób).